THE READINESS OF LOCAL PEOPLE FOR ECOTOURISM DEVELOPMENT A CASE STUDY KOHSIRAE COMMUNITY AMPHURMUANG PHUKET PROVINCE

KUSUMA SWANGPUN

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (APPROPRIATE TECHNOLOGY FOR RESOURCES AND ENVIRONMENTAL DEVELOPMENT) FACULTY OF GRADUATE STUDIES MAHIDOL UNIVERSITY 2004

ISBN 974-04-4859-3 COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY ความพร้อมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา ชุมชนชาวเล เกาะสิเหร่ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต (THE READINESS OF LOCAL PEOPLE FOR ECOTOURISM DEVELOPMENT: A CASE STUDY KOHSIRAE COMMUNITY AMPHURMUANG PHUKET PROVINCE)

กุสุมา สว่างพันธุ์ 4436161 ENAT/M

วท.ม. (เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวคล้อม)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: พิสิฐ ศุกรียพงศ์, M.Sc. (TECHNOLOGY OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT), ครรชนี เอมพันธุ์, Ph.D. (FOREST LAND USE PLANNING AND POLICY), ปุสตี มอนซอน, M.O.H. (OCCUPATIONAL HEALTH)

าเทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงระดับความพร้อมและปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของประชาชนในการ พัฒนาชุมชนชาวเลเกาะสิเหร่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างเป็น ประชาชนท้องถิ่น จำนวน 195 ราย และสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเจ้าหน้าที่ภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ศึกษา เพื่อเก็บ รวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม จำนวน 17 ราย ประมวลผลข้อมูลเชิงปริมาณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS for Windows Version 7.5) สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน การวิเคราะห์ความผันแปรร่วม การวิเคราะห์การจำแนกพหุ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการบรรยาย

การวิจัยพบว่า ความพร้อมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวก การป้องกันและรักษาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมและการให้บริการอยู่ในระดับปานกลาง แต่ความต้องการ มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวสอยู่ในระดับต่ำ ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมด้านการป้องกันและรักษา สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวส ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการ มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ระยะเวลาที่อาสัยอยู่ในท้องถิ่น และ พบว่าไม่มีปัจจัยใดๆ ที่มีผลต่อความพร้อมของประชาชนด้านการจัดการทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวก และความพร้อมด้านการจัดกิจกรรมและการให้บริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้คือ หากต้องการพัฒนาชุมชนนี้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอนาคต ควรเริ่มต้นด้วยการสร้างจิตสำนึกที่ดีแก่ประชาชนในการจัดการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา ต้องปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในชุมชนเพื่อรองรับการท่องเที่ยว ควรอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน และจัดฝึกอบรมให้ประชาชนได้รับทั้งความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรม และให้บริการแก่นักท่องเที่ยว การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรผ่านสื่อโทรทัศน์ เพื่อนบ้าน วิทยุ และคนในครอบครัว/ญาติพี่น้อง เนื่องจากเป็นสื่อที่เข้าถึงประชาชนมากที่สุด และควรส่งเสริมกิจกรรมการ ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและประวัติสาสตร์ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและให้บริการตามความชำนาญของ แต่ละบุคคล ซึ่งจะทำให้การพัฒนาชุมชนชาวเลเกาะสิเหร่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีโอกาสประสบผลสำเร็จมากที่สุด

204 หน้า ISBN 974-04-4859-3

Fac.of Grad. Studies, Mahidol Univ.

Thesis / iv

THE READINESS OF LOCAL PEOPLE FOR ECOTOURISM DEVELOPMENT A CASE STUDY KOHSIRAE COMMUNITY AMPHURMUANG PHUKET PROVINCE

KUSUMA SWANGPUN 4436161 ENAT/M

M.Sc. (APPROPRIATE TECHNOLOGY FOR RESOURCES AND ENVIRONMENTAL DEVELOPMENT)

THESIS ADVISORS: PISIT SUKREEYAPONGSE, M.Sc. (TECHNOLOGY OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT), DACHANE EMPHANDHU, Ph.D. (FOREST LAND USE PLANNING AND POLICY), PUTSATEE MONZON, M.O.H. (OCCUPATIONAL HEALTH)

ABSTRACT

The aim of this research was to study local people readiness for development of the Sirae marine community for ecotourism. Questionnaires were used as the major tool in for data collection from local people. They were distributed among a sample of 195 community members. Furthermore, indepth interviews were employed to collect additional information from 17 samples that were mainly state officials and private staff from the local area. The collected data were then quantitatively processed using the commercial software package SPSS for Windows Version 7.5. The statistics used included percentage, minimum, maximum, arithmetic average, and standard deviation, as well as analytical tools such as covariance analysis, multiple classification analysis, and descriptive quality analysis.

It was found that local people were moderately ready for management of tourism resources and facilities, protection and preservation of the environment, arrangement of activities and services for tourists. Nevertheless, they were not very willing to participate in administration of ecotourism. With statistical significance, the affecting factor on people readiness for protection and preservation of the environment was the residential period of local people. However, there were no factors that significantly contributed to people readiness for administration of tourism resources and convenience facilities, or people readiness for arrangement of activities and services for tourists.

The results from this research suggest that to ensure people willingness to participate in any future ecotourism development, appropriate attitudes for tourism administration should be established among the local people. Tourism facilities within the community need to be restored or improved to support tourism operation. In addition, local people should be provided with knowledge about protection and preservation of the community environment. There should also be training programs to provide knowledge and skills on arrangement of activities and services for tourists. Knowledge about ecotourism should be provided to the local people through easily accessible media such as television sets, neighbors, radios, and family members. Finally, involvement of the local people, according to their individual skills, local cultural interests and historical tourist activities should be encouraged.

KEY WORDS: THE READINESS OF LOCAL PEOPLE / ECOTOURISM / KOHSIRAE COMMUNITY

204 pp. ISBN 974-04-4859-3